

Inspektionsprotokoll Stallar

Följande avgiftsgrundande uppgifter har lämnats av undertecknad som ansvarig för verksamheten. Ändringar kommer att ligga till grund för Miljö och hälsoskyddsnämndens inklassning i avgiftsgrupp.

Datum: 080312

Handläggare:

Kund nr:	Kategori: Stall Ridskola	Namn:(person, företag)
Anläggningens namn: <i>Hästa gård</i>		c/o:
Gatuadress:		Adress:
Djurslag/antal: Hästar: 9 varav ponnier: 4		Postadress:
Övriga djur:		Telefonnr: Organisationsnr:

Kontrollerat

Anm

1	Golv, väggar, tak	✓	*
2	Inredning	✓	†
3	Djurhållning	✓	
4	Ventilation	✓	*
5	Utrustning		
6	Rengöring	✓	
7	Foderförvaring		
8	Ridhus/ridvolt		

Gödsel:

9	Container ☐ annat ☐		
10	Strö; halm ☐ torv ☐ spån ☐		
11	Spridningsavtal ja ☐ nej ☐		
12	Transportör		
13	Lagring, om annan än container		
14	Tömningsplats		
15			
16	Utevistelse enl. sep protokoll		

Besiktningens anmärkningar

* Stallet används endast vid behov (sättel, sjukboxar)
3. Hagen med stora vindskyddet är lång- allvarlig anmärkning.
Ponnyhagen är lång men det finns torrare platser för hästarna - Anmärkning
Åtgärdsplan skickas in till Miljöförvaltning senast 080331

Anmärkningarna ska åtgärdas snarast,

dock senast 080331

Mottaget av: [Signature]

Textat: Tom MEURLINI

2007-10-02

Diskussion

Checklista för tillsyn av hästar, stall och hagar

Dnr 2008-003449-39
080312

Med hänvisningar till DFS 2007:6; Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om hästhållning L 101

Kapitel 2 – Skötsel och hantering

1	Har hästarnas behov av social kontakt tillgodosetts? (L 101 kap. 2; 1 §) OBS! Träder i kraft 1 aug 2009.	☒ JA ☐ NEJ
---	---	---

Mindre avvikelse

Avvikelse

Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Lagtext: L 101 kap. 2

1 § Hästars behov av social kontakt ska tillgodoses.

Allmänna råd till 2 kap. 1 §

Hästar bör hållas tillsammans med artfränder.

2	Är hästarna tillfredsställande rena? (L101 kap. 2; 3 §)	☒ JA ☐ NEJ
---	---	---

Mindre avvikelse

Avvikelse

Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Lagtext: L 101 2 kap.

3 § Hästar ska hållas tillfredsställande rena.

3	Är hovarna skötta enligt föreskrift? (L 101 kap. 2; 4 §)	☒ JA ☐ NEJ
---	--	---

Mindre avvikelse

Avvikelse

Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Lagtext: L 101 kap. 2

4 § Hästarnas hovar ska inspekteras regelbundet och verkas vid behov.
Hovarna ska vid behov förses med hovbeslag.

4	Är uppbindning i spiltor anordnade enligt gällande föreskrifter? (L 101 kap. 2; 7-9 §§)	☐ JA ☐ NEJ
---	---	--

Mindre avvikelse

Avvikelse

Allvarlig avvikelse

Kommentar:

ej aktuellt

Lagtext: L 101 kap. 2

7 § Vid uppbindning får endast grimma, halsrem eller motsvarande användas.

2007-10-02

Diskussion

8 § Löpande grimskafte ska användas vid uppbindning i spilta. Detta gäller inte vid tillfällig uppbindning.

9 § En häst som hålls uppstallad i spilta ska bindas så att den kan ligga med huvudet vilande mot underlaget.

5	Hålls hästarna uppbundna i spilta i mer än 16 timmar/dygn? (L 101 kap. 2; 10 §) OBS! 10 § träder i kraft 1 aug 2010.	☐ JA ☐ NEJ
---	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

ej aktuellt

Lagtext: L 101 kap. 2

10 § En häst får inte hållas bunden i spilta mer än sammanlagt 16 timmar per dygn. Detta gäller dock inte i följande fall:

1. om det är nödvändigt för att skydda hästen vid onormala väderleksförhållanden,
2. om det är nödvändigt för att skydda hästen från skador eller sjukdom vid onormala markförhållanden som inte kunnat förebyggas,
3. om det är nödvändigt för att skydda hästen mot allvarliga insektsangrepp, eller
4. om det finns en omedelbar fara för rovdjursangrepp som rimligen inte kan undanröjas på annat sätt.

Kapitel 3 – Byggnader och förvaring

6	Finns platser (stall alt. ligghall) så att alla hästar har en ren och torr liggplats? (L 101 kap. 3; 3 och 10 §§)	☒ JA ☐ NEJ
---	---	---

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Lagtext: L 101 kap. 3

3 § Hästar som hålls i stall ska hållas i utrymmen som minst uppfyller de mått som anges i tabellerna i paragrafen.

10§ Utegångshästar ska under den kalla årstiden när betestillväxt inte sker ha tillgång till ligghall eller annat stall som ger dem skydd mot väder och vind samt en torr och ren liggplats.

Allmänna råd till 5 kap. 10 §

En ligghall för utgångshästar bör ha en öppen sida eller flera större öppningar för att undvika att ranghöga hästar hindrar övriga hästar från att gå in eller ut ur ligghallen. Den öppna sidan och större öppningar bör i normalfallet ha söderläge.

2007-10-02

Diskussion

7	Är box/spiltstorlekar enligt föreskrift (L 101 kap. 3; 3 §)	☐ JA ☒ NEJ
---	---	---

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Därpå hålls hästarna som utgångsdjur

Lagtext: L 101 kap. 3

3 § Hästar som hålls i stall ska hållas i utrymmen som minst uppfyller de mått som anges i tabellerna nedan.

8	Är takhöjden enligt föreskrift (L 101 kap. 3; 5 §)	☐ JA ☐ NEJ
---	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

ej aktuellt

Lagtext: L 101 kap. 3

5 § Takhöjden i det utrymme där hästar hålls eller tillfälligt binds ska vara minst 1,5 × mankhöjden, dock lägst 2,2 m. Takhöjden mäts från den nivå hästen står på till takkonstruktionens eller annan byggnadsdetaljs lägsta nivå. Takkonstruktioner eller andra byggnadsdetaljer placerade rakt ovanför box eller spiltvägg ska inte inräknas i takhöjden.

9	Är dörröppningarna tillräckligt stora? (L 101 kap. 3; 6 § + allm. råd)	☐ JA ☐ NEJ
---	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

ej aktuellt

Lagtext: L 101 kap 3

6 § Dörröppningar där hästar passerar ska vara utformade så att de kan passera på ett lugnt och säkert sätt.

Allmänna råd till 3 kap. 6 §

Fritt öppningsmått i boxdörr och staldörr bör vara minst 1,2 x 2,2 m.

10	Har golv och liggytor en jämn och halkfri yta så att hästarna kan förflytta sig säkert? (L 101 kap. 3; 7 §)	☐ JA ☐ NEJ
----	---	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

ej aktuellt

Lagtext: L 101 kap 3

7 § Golv och liggytor ska ha en jämn och halksäker yta och i övrigt vara utformade så att hästarna kan förflytta sig säkert på dem.

2007-10-02

Diskussion

11	Finns det tillräckligt med strö av god kvalitet i boxar och spiltor (L 101 Kap. 3; 8 §).	☐ JA ☐ NEJ
-----------	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

ej aktuellt

Lagtext: L 101 3 kap

§ 8 Liggytorna skall ge god liggkomfort och vara försedda med strö eller vara konstruerade på ett sätt som ger motsvarande komfort.

Liggytorna skall hållas torra och rena.

Strömedel ska vara av lämplig typ och ha god hygienisk kvalitet.

12	Genomförs årlig rengöring av stallet? (L 101 kap. 3; 9 §)	☒ JA ☐ NEJ
-----------	---	---

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Lagtext: L 101 kap. 3

§ 9 Stallutrymmen ska rengöras noggrant minst en gång per år

13	Finns avskiljningsanordning mellan boxar och spiltor som skyddar hästarna från att skada varandra (t.ex. galler, L 101 kap. 3; 10 §) OBS! Träder i kraft 1 aug 2010 gällande socialt behov mellan spiltor/boxar, fram till dess gäller att skaderisken ska minimeras.	☐ JA ☐ NEJ
-----------	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

ej aktuellt

Lagtext: L 101 kap. 3

10 § Boxväggar eller boxdörrar samt skiljeväggar mellan spiltor ska vara utformade så att hästarnas sociala behov tillgodoses. Dessa ska även vara utformade så att skaderisken minimeras.

Tillverkningsmaterial ska ha tillräcklig hållfasthet för att stå emot hästsparkar.

Allmänna råd till 3 kap. 10 §

Boxväggar och skiljeväggar mellan spiltor bör vara utformade så att:

- 1. hästarna kan se och höra andra hästar,*
- 2. hästarna kan ha fysisk kontakt med varandra,*
- 3. hästar som visar aggression mot varandra inte skadar eller stör varandra, samt*
- 4. hästarna inte kan fastna med hov, huvud eller käke.*

Andra punkten gäller inte om det är uppenbart olämpligt att hästarna har fysisk kontakt.

2007-10-02

Diskussion

14	Är utformningen mellan hästplatserna enligt föreskrift (socialt behov, skiljeväggar, skaderisk, hållfasthet)? (L101 kap 3; 10 §) OBS! Träder i kraft 1 aug 2010 gällande socialt behov mellan spiltor/boxar, fram till dess gäller att skaderisken ska minimeras.	☐ JA ☐ NEJ
-----------	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

ej aktuellt

Lagtext: L 101 kap. 3

Se frågan innan.

15	Kan fölning ske enligt föreskrift? (L 101 kap. 3; 3 och 11 §§ tab.2)	☐ JA ☐ NEJ
-----------	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

ej aktuellt

Lagtext: L 101 kap. 3

3 § Hästar som hålls i stall ska hållas i utrymmen som minst uppfyller de mått som anges i tabell 2, (se föreskrift).

11 § Om fölning sker på annan plats än i fölningbox ska stoet ha möjlighet att gå undan. Det tillgängliga utrymmet för stoet ska minst motsvara det som anges för fölningbox i 3 §, tabell 2.

16	Finns det utrymme, enligt föreskrift, för djur som behöver särskild vård? (L 101 kap. 3; 12 § + allm. råd)	☒ JA ☐ NEJ
-----------	--	---

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Lagtext: L 101 kap. 3

12 § Hästar som behöver särskild vård ska kunna tas omhand lösgående i ett närbeläget utrymme och ska där vid behov kunna stallas upp individuellt. Utrymmet ska ha ett klimat som hästarna är vana vid. För utgångshästar och för hästar som under den kalla årstiden hålls i stallar med utomhusliknande klimat ska det även finnas behandlingsplatser som kan värmas upp eller på annat sätt vara anpassade så att hästarnas behov av termisk komfort tillgodoses.

Allmänna råd till 3 kap. 12 §

De utrymmen som avses i 12 § bör kunna hysa minst var 25:e häst.

17	a) Har stallet ett stallklimat och luftkvalitet som följer föreskrifterna? (L 101 kap. 3; 14, 16 och 18 §§)	☐ JA ☐ NEJ
	b) Har stallet tillräcklig ventilation? (L 101 kap. 3; 15-17 §§)	☐ JA ☐ NEJ

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Lagtext: L 101 kap. 3

14 § Stall ska ha ett klimat som är anpassat till de hästar som vistas där, (termisk komfort).

15 § Samtliga hästar i stallet ska tillförsäkras kontinuerlig tillförsel av frisk luft.

16 § I ett stall får hästar endast tillfälligtvis utsättas för luftföroreningar som överstiger följande värden:

ammoniak: 10 ppm,

koldioxid: 3 000 ppm,

svavelväte: 0,5 ppm,

organiskt damm: 10 mg/m³.

17 § I mekaniskt ventilerade stallar ska det finnas nödventilation.

18 § I värmeisolerade stallar får den relativa luftfuktigheten under vintern inte annat än undantagsvis överstiga 80 procent såvida inte stalltemperaturen understiger 10 °C. I sådana fall får den numeriska summan av stalltemperaturen och relativa fuktigheten inte överstiga 90. I oisolerade stallar får den relativa fuktigheten inte annat än undantagsvis överstiga uteluftens relativa fuktighet med mer än 10 procentenheter.

18	Finns det fönster eller annat dagsljusinsläpp i stallet? (L 101 kap.3; 20 §)	☒ JA	☐ NEJ
-----------	--	--	------------------------------

Mindre avvikelse

Avvikelse

Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Lagtext: L 101 kap 3

20 § Häststallar får vara försedda med andra ljusinsläpp för dagsljus än fönster.

19	Finns det fast monterad belysning i stallet som inte orsakar obehag och som medger god tillsyn? (L 101 kap. 3; 21 §)	☒ JA	☐ NEJ
-----------	--	--	------------------------------

Mindre avvikelse

Avvikelse

Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Lagtext: L 101 kap. 3

21 § Stallar ska vara försedda med fast monterad belysning som inte förorsakar hästarna obehag och som medger att tillsyn kan utövas utan svårigheter. Kravet på fast monterad belysning gäller inte för ligghallar under förutsättning att tillräcklig belysning som möjliggör tillsyn är ordnat på annat sätt.

2007-10-02

Diskussion

20	a) Är föremål förvarade så att de är oåtkomliga för hästarna? b) Är ämnen förvarade så att de är oåtkomliga för hästarna? (L 101 kap. 3; 23 §)	☒ JA ☐ NEJ ☐ JA ☐ NEJ
-----------	--	---

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Lagtext: L 101 kap. 3

23 § Föremål och ämnen som kan skada hästarna ska förvaras så att de är oåtkomliga för dessa.

21	Är fönster, belysningsanordningar, elektriska ledningar och andra el-installationer samt speglar som hästarna kan nå försedda med lämpliga skydd? (L 101 kap. 3; 24 §)	☒ JA ☐ NEJ
-----------	--	---

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Lagtext: L 101 kap. 3

24 § Fönster, belysningsanordningar, elektriska ledningar och andra elinstallationer samt speglar som hästarna kan nå i det utrymme där de normalt vistas, ska vara försedda med lämpliga skydd eller vara utformade så att hästarna inte kan skadas.

Kapitel 4 – Foder och vatten

22	Utfodras hästarna enligt föreskrift (individuell fodergiva, sysselsättning)? (L 101 kap. 4; 1-2 §§)	☒ JA ☐ NEJ
-----------	--	---

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Lagtext: L101 kap. 4

1 § Hästar ska utfodras enligt följande:

1. med individuellt anpassad och välbalanserad fodergiva,
2. med daglig tillräcklig tillgång till grovfoder för att tillgodose behovet av växtfiber och sysselsättning,
3. så att deras behov av långa ättider tillgodoses, samt
4. så att de inte blir över- eller underviktiga i förhållande till sitt användningsområde.

Ytterligare bestämmelser om foder finns bl.a. i 3 § djurskyddslagen.

2 § Foder ska vara av lämplig struktur och fodergivan ska garantera en välbalanserad näringstillförsel.

2007-10-02

Diskussion

23	Har hästarna tillgång till vatten? (L 101 kap. 4; 3 §)	☒ JA ☐ NEJ
----	---	---

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse
Kommentar:

Lagtext: L101 kap. 4

3 § I de fall hästar inte har fri tillgång till dricksvatten ska de erbjudas vatten och ges möjlighet att dricka sig otörstiga minst två gånger dagligen jämnt fördelat över dygnet.

Ytterligare bestämmelser om vatten finns bl.a. i 3 § djurskyddslagen.

Kapitel 5 – Rastning och utevistelse

24	Är rasthagen dränerad så att eventuellt vatten leds bort? (L 101 kap 5; 5 §)	☐ JA ☒ NEJ
----	--	---

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar: *Hagen med stora vindskyddet är så leriga att hästarna sjunker ner över kotleden.*

Ponnyhagen lerig men det finns torrare platser att stå på. Avvikelse.

Lagtext: L 101 5 kap

§ 5 Marktytor som är hårt belastade av hästarna ska vara dränerade eller naturligt ha motsvarande egenskaper.

25	Är rasthagen, betesmarker, drivningsvägar fria från föremål som kan utgöra skaderisk? (L 101 kap. 5; 6 §)	☒ JA ☐ NEJ
----	---	---

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Lagtext: L 101 5 kap

§ 6 Betesmarker, rasthagar och drivningsvägar ska vara fria från föremål med uppenbar risk att skada hästarna. Uppenbart riskabla områden ska avgränsas så att de blir oåtkomliga för hästarna.

26	Är staketet i så bra skick så det inte utgör skaderisk? (L 101 kap. 5; 7-8 §§ + allm. råd)	☒ JA ☐ NEJ
----	--	---

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Lagtext: L 101 5 kap

§ 7 Stängsel ska vara väl uppsatt och underhållet samt i övrigt utformat och anordnat på ett sådant sätt att hästar som hålls inom stängslet eller drivs mellan stängsel inte skadas. Stängseltrådar och stängselnät ska vara väl stäckta.

Allmänna råd till 5 kap. 7 §

Elstängsel bör utformas så att materialet brister om en häst fastnar.

§ 8 Stängsel som innehåller taggtråd får inte användas. Befintliga taggtrådsstängsel för häst får dock brukas till och med den 31 december 2009. Om sådant taggtrådsstängsel används gäller dock följande. Stängsel som innehåller taggtråd får inte vara elektrifierade. Elektrifierad elstängseltråd får dock monteras på stängsel som innehåller taggtråd om fastsättningsanordningen utförs på ett sådant sätt att ett horisontellt minimiavstånd av 150 mm mellan elstängseltrådarnas och taggtrådarnas vertikalkplan säkerställs. Därutöver ska taggtråden jordas på återkommande avstånd och elstängseltråden monteras på den sida som djuren hålls på.

Övriga kontrollområden

Här anges övriga områden, som tas upp i L 101, men som checklistan inte har frågor för:

Kapitel 1 – Allmänna bestämmelser

Hela kapitel 1, 1-4 §§

Kommentarer:

Kapitel 2 – Skötsel och hantering

2§ Hästars förflyttning.

5§ Avvänjning av föl.

6 § Utrustning som används till hästar.

11§ Uppbindning av hästar på annat sätt än i spilta.

12§ Hästar rörelsefrihet får inte begränsas när de hålls på bete.

Kommentarer:

Kapitel 3 – Byggnader och förvaring

1§ Utrymme i stall för hästar under den kalla årstiden.

2§ Kriterier för utrymmen som ska gälla om måtten i föreskriften har mindre avvikelse.

4§ Krav på att hästar ska hållas i box eller ligghall efter den 1 augusti 2007.

13§ Förvaring av hästar i transportfordon.

19§ Utformning på utgödslingssystem.

22§ Bullernivåer i stall.

25§ Skydd för hästar vid brand.

26§ Djurskyddsplan vid elavbrott.

Kommentarer:

Kapitel 4 – Foder och vatten

4§ Utformning på utfodrings- och vattensystem.

Kommentarer:

Kapitel 5 – Rastning och utevistelse

1§ Hästars möjlighet att röra sig i alla gångarterna samt föls krav på rastning med annan häst.

Kommentarer:

Sammanfattning:

Checklista

Den framtagna checklistan för tillsyn av hästhållning är anpassad till den nya föreskriften DFS 2007:6. Checklistan har slutligen fått 26 frågor med hänvisning till det lagrum frågan syftar till. Under varje fråga kan valen mindre avvikelse (MA), avvikelse (A) och allvarlig avvikelse (AA) göras. Utrymme finns för egna kommentarer.

Checklistans frågor har sorterats efter kapitelindelningen i föreskriften.

Checklista för tillsyn av hästar, stall och hagar

Med hänvisningar till DFS 2007:6; Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om hästhållning

Kapitel 2 – Skötsel och hantering

1	Har hästarnas behov av social kontakt tillgodosetts? (L 101 kap. 2; 1 §) OBS! Träder i kraft 1 aug 2009.	☐ JA ☐ NEJ
---	---	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Har hästarna någon kontakt med hästar, andra djur och/eller människor. Man kan anse att hästar har tillräckligt med social kontakt enbart med människa (t ex skogsarbete eller vallning av andra djur). Hur ofta sker kontakten? Den sociala kontakten är inte tillgodosedd om en häst normalt är ensam men får gå på bete tillsammans med andra.

MA:

A: Unghästar ska hållas med artfränder.

AA: Hästen hålls ensam eller uppvisar akut stress, apati eller stereotyp beteende.

Lagtext: L 101 kap. 2

1 § Hästars behov av social kontakt ska tillgodoses.

Allmänna råd till 2 kap. 1 §

Hästar bör hållas tillsammans med artfränder.

2	Är hästarna tillfredsställande rena? (L101 kap. 2; 3 §)	☐ JA ☐ NEJ
---	---	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Gör en bedömning av hur länge de kan ha varit smutsiga. Hårremmen ska hållas fri från gödsel och urin. Lera kan få förekomma. Om hästarna har varit smutsiga en längre tid kan det vara svårt för verksamhetsutövaren att upptäcka

2007-10-02

Checklista

exempelvis, sårskador, svullnader, ohyra. Under den kalla årstiden kan en smutsig häst ha svårt att hålla värmen. Observera att gamla hästar faller senare än yngre hästar.

MA:

A: Hästen är smutsig av gödsel/urin.

AA: Lera/gödsel/urin har gett upphov till hudskador. Eventuell fläckvis hårlöshet, skorv (regnskållor), mugg eller liknande hudåkommor kan tyda på kraftigt eftersatt pälsvård.

Lagtext: L 101 2 kap.

3 § Hästar ska hållas tillfredsställande rena.

3	Är hovarna skötta enligt föreskrift? (L 101 kap. 2; 4 §)	☐ JA ☐ NEJ
---	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Eftersatt hovvård kan misstänkas exempelvis om hästen haltar, hovarna har alltför flack lutning, hästen stödjer sig inte på alla fyra benen. Hovarna ska verkas regelbundet. Ta gärna kontakt med en utbildad hovslagare för bedömning. Veterinärbesiktning kan behövas för bedömning vid hälta då den kanske inte beror på dålig hovvård.

MA: Hästen saknar en sko tillfälligt.

A: Hoven börjar flyta ut över skokanten, alt. kraftig fransning/sprickbildning.

AA: Hovvården är så eftersatt att det finns risk för en felaktig benställning. Hästen haltar eller stödjer inte på alla fyra.

Lagtext: L 101 kap. 2

4 § Hästarnas hovar ska inspekteras regelbundet och verkas vid behov.

Hovarna ska vid behov förses med hovbeslag.

4	Är uppbindning i spiltor anordnade enligt gällande föreskrifter? (L 101 kap. 2; 7-9 §§)	☐ JA ☐ NEJ
---	---	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Uppbindningen ska ske på ett sådant sätt att hästen ska kunna röra sig naturligt. Den får inte hindra hästen att röra sig i spiltan på ett normalt sätt eller utgöra risk för att skada sig. Löpande grimskäft är inte ett måste vid tillfällig uppbindning.

MA:

A: Uppbindning med smala remmar eller rep, löpande grimskäft används inte.

AA: Hästen kan inte ligga utsträckt på sidan. Uppbunden på ett sätt som kan leda till skador.

Lagtext: L 101 kap. 2

7 § Vid uppbinding får endast grimma, halsrem eller motsvarande användas.

8 § Löpande grimskafth ska användas vid uppbinding i spilta. Detta gäller inte vid tillfällig uppbinding.

9 § En häst som hålls uppstallad i spilta ska bindas så att den kan ligga med huvudet vilande mot underlaget.

5	Hålls hästarna uppbundna i spilta i mer än 16 timmar/dygn? (L 101 kap. 2; 10 §) OBS! 10 § träder i kraft 1 aug 2010.	☐ JA ☐ NEJ
----------	--	--

Mindre avvikelse

Avvikelse

Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Hästar ska kunna få röra sig naturligt (klia sig, rulla) annars kan stereotypa beteende uppkomma. Om hästarna har växlande utevistelse i bra hagar bedöms att stereotypa beteenden troligen inte uppkommer.

MA: Om hästen står uppbunden i spilta i 16-18 timmar/dygn, men inte i sträck.

A: Om hästen står uppbunden i spilta i 16-18 timmar per dygn, i sträck.

AA: Hästen står inne större delen av dygnet.

Lagtext: L 101 kap. 2

10 § En häst får inte hållas bunden i spilta mer än sammanlagt 16 timmar per dygn. Detta gäller dock inte i följande fall:

1. om det är nödvändigt för att skydda hästen vid onormala väderleksförhållanden,

2. om det är nödvändigt för att skydda hästen från skador eller sjukdom vid onormala markförhållanden som inte kunnat förebyggas,

3. om det är nödvändigt för att skydda hästen mot allvarliga insektsangrepp, eller

4. om det finns en omedelbar fara för rovdjursangrepp som rimligen inte kan undanröjas på annat sätt.

2007-10-02

Checklista

Kapitel 3 – Byggnader och förvaring

6	Finns platser (stall alt. ligghall) så att alla hästar har en ren och torr liggplats? (L 101 kap. 3; 3 och 10 §§)	☐ JA ☐ NEJ
----------	---	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund: Observera att tabellen till 3 § anger minimimått. Hästars sociala behov ska tillgodoses. Skaderisker ska minimeras.

MA:

A: Alla hästar har inte en ren och torr liggplats.

AA:

Lagtext: L 101 kap. 3

3 § Hästar som hålls i stall ska hållas i utrymmen som minst uppfyller de mått som anges i tabellerna i paragrafen.

10§ Utegångshästar ska under den kalla årstiden när betestillväxt inte sker ha tillgång till ligghall eller annat stall som ger dem skydd mot väder och vind samt en torr och ren liggplats.

Allmänna råd till 5 kap. 10 §

En ligghall för utgångshästar bör ha en öppen sida eller flera större öppningar för att undvika att ranghöga hästar hindrar övriga hästar från att gå in eller ut ur ligghallen. Den öppna sidan och större öppningar bör i normalfallet ha söderläge.

7	Är box/spiltstorlekar enligt föreskrift (L 101 kap. 3; 3 §)	☐ JA ☐ NEJ
----------	---	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

En spilta ska inte underskrida måttbestämmelserna.

MA:

A: Boxen/spiltan är för liten i förhållande till hästens storlek.

AA: Hästen har uppenbara svårigheter att röra sig/lägga sig.

Lagtext: L 101 kap. 3

3 § Hästar som hålls i stall ska hållas i utrymmen som minst uppfyller de mått som anges i tabellerna nedan.

8	Är takhöjden enligt föreskrift (L 101 kap. 3; 5 §)	☐ JA ☐ NEJ
---	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Lägsta höjden är en bjälke placerad så att inte hästen kan skadas av den (exempelvis i ett hörn). En avvikelse från 2,20 i takhöjd kan endast accepteras för hästar som är lägre än 1,48 i mankhöjd (2,20 minus 3%). Hästar som är högre än 1,48 cm kan man acceptera en avvikelse på max 3% av den takhöjd de ska ha (1,5 x mankhöjd minus 3%).

MA: Takhöjden har en avvikelse på högst 3%.

A: Enstaka bjälkar i box eller annan plats där hästar vistas som inte håller föreskriven höjd. Takhöjden har en avvikelse på >3%.

AA:

Lagtext: L 101 kap. 3

5 § Takhöjden i det utrymme där hästar hålls eller tillfälligt binds ska vara minst 1,5 × mankhöjden, dock lägst 2,2 m. Takhöjden mäts från den nivå hästen står på till takkonstruktionens eller annan byggnadsdetaljs lägsta nivå. Takkonstruktioner eller andra byggnadsdetaljer placerade rakt ovanför box eller spiltvägg ska inte inräknas i takhöjden.

9	Är dörröppningarna tillräckligt stora? (L 101 kap. 3; 6 § + allm. råd)	☐ JA ☐ NEJ
---	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Detta kan vara av vikt vid utrymning av stallet. Har också inverkan på bedömning om risk för skador vid passage föreligger. Avståndet måste vara väl satta för den största hästen i stallet.

MA: Mått på dörröppningen avviker mindre än 3% och det finns annan utrymningsväg.

A: Om rekommenderade mått inte följs och det kan anses vara ett uppenbart problem. Mått på dörröppningen avviker mer än 3% och det finns annan utrymningsväg.

AA: Dörröppningen är uppenbart för smal och/eller för låg, och ev ligger utgången i anslutning till en vinklad passage. Det finns ingen annan utrymningsväg.

Lagtext: L 101 kap 3

6 § Dörröppningar där hästar passerar ska vara utformade så att de kan passera på ett lugnt och säkert sätt.

Allmänna råd till 3 kap. 6 §

Fritt öppningsmått i boxdörr och staldörr bör vara minst 1,2 x 2,2 m.

2007-10-02

Checklista

10	Har golv och liggytor en jämn och halkfri yta så att hästarna kan förflytta sig säkert? (L 101 kap. 3; 7 §)	☐ JA ☐ NEJ
-----------	---	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Hästarna ska kunna förflytta sig säkert.

MA:

A: Skaderisk föreligger.

AA: Uppenbar skaderisk föreligger.

Lagtext: L 101 kap 3

7 § Golv och liggytor ska ha en jämn och halksäker yta och i övrigt vara utformade så att hästarna kan förflytta sig säkert på dem.

11	Finns det tillräckligt med strö av god kvalitet i boxar och spiltor (L 101 Kap. 3; 8 §).	☐ JA ☐ NEJ
-----------	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Finns för lite strö kan större hästar lättare få liggsår. Rekommendationerna är att spån ska finnas i minst 10cm och torv kan vara något mindre. Halm bör vara minst 20-25cm för att vara komfortabelt. Måtten anger nyutlagt strömaterial. Liggmaterialet måste kunna suga upp urin så att bädden alltid är torr. Det är inte godkänt med strömaterial som bara täcker golvytan eller är endast ett fåtal cm tjockt.

Strömedlet bör förvaras på ett sätt som säkerställer att strömedlet är torrt och bibehåller en god hygienisk standard. Spån och torv kan förvaras utomhus utan tak under förutsättning att det förvaras inplastat i balform. Halm måste förvaras regnfritt dvs tak och minst tre väggar.

MA:

A: Större delen av ströbädden uppfattas som fuktig eller ströbädden är endast ett fåtal cm tjock.

AA: Större delen av ströbädden uppfattas som blöt. Strö av dålig kvalitet så uppenbar risk luftvägsproblem föreligger.

Lagtext: L 101 3 kap

§ 8 Liggytorna skall ge god liggkomfort och vara försedda med strö eller vara konstruerade på ett sätt som ger motsvarande komfort.

Liggytorna skall hållas torra och rena.

Strömedel ska vara av lämplig typ och ha god hygienisk kvalitet.

2007-10-02

Checklista

12	Genomförs årlig rengöring av stallet? (L 101 kap. 3; 9 §)	☐ JA ☐ NEJ
----	---	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Man får göra en bedömning om smutsen är gammal eller relativt ny. Högtryckstvätt är inte ett krav, golven kan sopas. Desinfektion kan behövas i vissa fall. Stora mängder spindelväv kan vara tecken på att årlig rengöring inte gjorts. Dock kommer spindelnät ganska fort tillbaka efter en årlig rengöring.

MA: Stallet är bristfälligt rengjord, t ex alla ytor är inte rengjorda.

A: Årlig rengöring har inte gjorts.

AA:

Lagtext: L 101 kap. 3

§ 9 Stallutrymmen ska rengöras noggrant minst en gång per år

13	Finns avskiljningsanordning mellan boxar och spiltor som skyddar hästarna från att skada varandra (t.ex. galler, L 101 kap. 3; 10 §) OBS! Träder i kraft 1 aug 2010 gällande socialt behov mellan spiltor/boxar, fram till dess galler att skaderisken ska minimeras.	☐ JA ☐ NEJ
----	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Hästen kan bli hängande med fram- eller bakben om väggarna är för låga. Kan allvarliga skador uppkomma är det alltid en allvarlig avvikelse.

Avskiljningsanordningen får inte på något sätt ge vika. Eftergivligheten ska vara mindre ju större avståndet är mellan gallren annars blir mellanrummet så stor att skaderisk finns. Hästarna ska inte kunna fastna med exempelvis underkäken eller hovarna.

Ett förslag är att snekla på de tidigare allmänna råden, som sa att öppningarna i galler (eller motsvarande) ska vara: Stående galler/plankor < 25 eller 65-85 mm (25-60 mm medför risk för underkäken). Liggande galler/plankor < 85 mm, 160-200 mm eller > 450 mm (85-160 mm medför risk för att fastna med hov och 200-450 mm risk för huvudet). Detta för att få *något* mått på vad som är rimligt.

MA:

A: Spilt- och boxväggar är för låga, vilket kan utgöra en skaderisk för hästen.

AA: Avskiljningsanordningarna är undermåliga exempelvis rep eller på sådant vis att hästen löper uppenbar risk att skada sig.

Lagtext: L 101 kap. 3

10 § Boxväggar eller boxdörrar samt skiljeväggar mellan spiltor ska vara utformade så att hästarnas sociala behov tillgodoses. Dessa ska även vara utformade så att skaderisken minimeras.

2007-10-02

Checklista

Tillverkningsmaterial ska ha tillräcklig hållfasthet för att stå emot hästsparkar.

Allmänna råd till 3 kap. 10 §

Boxväggar och skiljeväggar mellan spiltor bör vara utformade så att:

1. hästarna kan se och höra andra hästar,
2. hästarna kan ha fysisk kontakt med varandra,
3. hästar som visar aggression mot varandra inte skadar eller stör varandra, samt
4. hästarna inte kan fastna med hov, huvud eller käke.

Andra punkten gäller inte om det är uppenbart olämpligt att hästarna har fysisk kontakt.

14	Är utformningen mellan hästplatserna enligt föreskrift (socialt behov, skiljeväggar, skaderisk, hållfasthet)? (L101 kap 3; 10 §) OBS! Träder i kraft 1 aug 2010 gällande socialt behov mellan spiltor/boxar, fram till dess gäller att skaderisken ska minimeras.	☐ JA ☐ NEJ
-----------	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Hästar ska ha social kontakt antingen genom att se, höra varandra och kunna ha närkontakt. Det är ovanligt att hästar inte går ihop med varandra. Hingstar kan däremot behöva ha heltäckande avskiljning mellan boxarna.

MA: Om någon del av den sociala kontakten inte kan uppfyllas dvs antingen kunna se, höra eller nosa.

A: Om någon häst inte för den sociala kontakten uppfylld.

AA:

Lagtext: L 101 kap. 3

Se frågan innan.

15	Kan fölning ske enligt föreskrift? (L 101 kap. 3; 3 och 11 §§ tab.2)	☐ JA ☐ NEJ
-----------	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Om fölning sker i stall skall det finnas en lämplig fölningssbox. Om fölning sker på annan plats ska stoet kunna gå undan från andra vuxna hästar. Måtten på fölningssboxen i föreskriften är minimimått. Observera att kortaste sidan i boxen aldrig får underskridas, avsett om man tillåtit mindre storlek än föreskriften.

MA: 5% avvikelse från minimimåttet kan detta godtas om kriterierna enl. L 101 kap. 3. 2 § uppfylls, kortaste sidan i boxen får inte underskridas.

A: 10% avvikelse från minimimåttet. Kortaste sidan i boxen får inte underskridas.

AA: > 10% avvikelse från minimimåttet. Ingen lämplig fölningssbox finns.

2007-10-02

Checklista

Lagtext: L 101 kap. 3

3 § Hästar som hålls i stall ska hållas i utrymmen som minst uppfyller de mått som anges i tabell 2, (se föreskrift).

11 § Om fölning sker på annan plats än i fölningsex ska stoet ha möjlighet att gå undan. Det tillgängliga utrymmet för stoet ska minst motsvara det som anges för fölningsex i 3 §, tabell 2.

16	Finns det utrymme, enligt föreskrift, för djur som behöver särskild vård? (L 101 kap. 3; 12 § + allm. råd)	☐ JA ☐ NEJ
-----------	--	--

Mindre avvikelse

Avvikelse

Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

De utrymmen som finns för vård ska minst ha den storlek som står i föreskriften. Utrymmet ska alltid vara en box. Spilta få endast användas om veterinär har ordinerat det.

MA: Det finns utrymmen för vård, men inte i tillräcklig utsträckning enl. de allmänna råden. T ex: det finns 26-29 hästar och ett vårdutrymme. Eller det saknas utrymme för vård, men är under iordningsställande.

A: Det finns utrymmen för vård, men inte i tillräcklig utsträckning enl. de allmänna råden. T ex: det finns 30 hästar eller fler och ett vårdutrymme. Eller det finns vårdboxar, men inte tillräckligt stora enl. föreskrifterna.

AA: Utrymme för vård saknas.

Lagtext: L 101 kap. 3

12 § Hästar som behöver särskild vård ska kunna tas omhand lösgående i ett närbeläget utrymme och ska där vid behov kunna stallas upp individuellt. Utrymmet ska ha ett klimat som hästarna är vana vid. För utgångshästar och för hästar som under den kalla årstiden hålls i stallar med utomhusliknande klimat ska det även finnas behandlingsplatser som kan värmas upp eller på annat sätt vara anpassade så att hästarnas behov av termisk komfort tillgodoses.

Allmänna råd till 3 kap. 12 §

De utrymmen som avses i 12 § bör kunna hysa minst var 25:e häst.

17	a) Har stallet ett stallklimat och luftkvalitet som följer föreskrifterna? (L 101 kap. 3; 14, 16 och 18 §§)	☐ JA ☐ NEJ
	b) Har stallet tillräcklig ventilation? (L 101 kap. 3; 15-17 §§)	☐ JA ☐ NEJ

Mindre avvikelse

Avvikelse

Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Fukt på fönster och i tak kan vara ett tecken på för hög luftfuktighet. Kontrollera om förekomst av mögelprickar finns, t ex bakom lossnande

2007-10-02

Checklista

målarfärg. Om man misstänker hög luftfuktighet eller höga halter av koldioxid, svavelväte eller organiskt damm kan vi göra en mätning. En strypt ventilation under en längre period (t ex under vintertid för att hålla värmen i stallen) måste anses som en AA. Viktigt att mäta och dokumentera värden, (koldioxid är ett mått på ventilationsfunktionen). Klippa hästar kan behöva ha täcke även inomhus under den kalla årstiden.

MA:

A: Om luftföroreningarnas värden eller relativa luftfuktigheten överstiger enl. 16 och 18 §§, som kan antas vara mer än tillfällig.

AA: Ventilation saknas.

Lagtext: L 101 kap. 3

14 § Stall ska ha ett klimat som är anpassat till de hästar som vistas där, (termisk komfort).

15 § Samtliga hästar i stallen ska tillförsäkras kontinuerlig tillförsel av frisk luft.

16 § I ett stall får hästar endast tillfälligtvis utsättas för luftföroreningar som överstiger följande värden:

ammoniak: 10 ppm,

koldioxid: 3 000 ppm,

svavelväte: 0,5 ppm,

organiskt damm: 10 mg/m³.

17 § I mekaniskt ventilerade stallar ska det finnas nödventilation.

18 § I värmeisolerade stallar får den relativa luftfuktigheten under vintern inte annat än undantagsvis överstiga 80 procent såvida inte stalltemperaturen understiger 10 °C. I sådana fall får den numeriska summan av stalltemperaturen och relativa fuktigheten inte överstiga 90. I oisolerade stallar får den relativa fuktigheten inte annat än undantagsvis överstiga uteluftens relativa fuktighet med mer än 10 procentenheter.

18	Finns det fönster eller annat dagsljusinsläpp i stallen? (L 101 kap.3; 20 §)	☐ JA	☐ NEJ
-----------	--	-----------------------------	------------------------------

Mindre avvikelse

Avvikelse

Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Tanken är att hästarna ska kunna följa dygnets rytm. Ljusinsläppet kan alltså finnas någonstans i stallen där hästen kan få uppfattning om gryning, skymning etc. Om det inte är vanliga fönster kan det t ex vara ljusinsläpp vid takfot. Detta gäller även för hästar som går ute dagens alla ljusa timmar.

MA: Fönster finns, men är så smutsiga att det inte går att se igenom.

A: Stallen har för lite dagsljusinsläpp.

AA: Inga fönster eller andra dagsljusinsläpp finns.

Lagtext: L 101 kap 3

20 § Häststallar får vara försedda med andra ljusinsläpp för dagsljus än fönster.

2007-10-02

Checklista

19	Finns det fast monterad belysning i stallet som inte orsakar obehag och som medger god tillsyn? (L 101 kap. 3; 21 §)	☐ JA ☐ NEJ
----	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Subjektiv bedömning. Svårigheter att se, kan bero på om det finns för få ljuskällor eller om det är för dålig lux på ljuskällorna. Vi ska kunna se om hästarna har skador, sår eller liknande.

MA:

A: Om det finns svårigheter att se någonstans i stallet eller om det är felriktad belysning eller ljuskällor som kan orsaka obehag för hästarna.

AA: Om det är mycket svårt att se, någonstans i stallet eller att belysning saknas helt eller är mycket bristfällig.

Lagtext: L 101 kap. 3

21 § Stallar ska vara försedda med fast monterad belysning som inte förorsakar hästarna obehag och som medger att tillsyn kan utövas utan svårigheter. Kravet på fast monterad belysning gäller inte för ligghallar under förutsättning att tillräcklig belysning som möjliggör tillsyn är ordnat på annat sätt.

20	a) Är föremål förvarade så att de är oåtkomliga för hästarna?	☐ JA ☐ NEJ
	b) Är ämnen förvarade så att de är oåtkomliga för hästarna? (L 101 kap. 3; 23 §)	☐ JA ☐ NEJ

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Mer utsatt ställe kan vara i stallgång, box/spilta, dörrpassage, hörn i stallet och spolplats. Mindre utsatt ställe är där hästar vanligtvis inte har passage genom. Stallredskap som grepar, skottkärror, täckeshängare, hinkar, karbinhakar etc. kan vara en skaderisk. T ex grimmor, trän, selar, mm kan ligga i gångar där hästarna kan komma åt och fastna i.

MA: Om föremål eller ämnen är placerade på mindre utsatt ställe och med liten skaderisk.

A: Om föremål eller ämnen är placerade på mer utsatt ställe med skaderisk.

AA: Om häst har nära kontakt till föremål eller ämnen med stora skaderisker.

Lagtext: L 101 kap. 3

23 § Föremål och ämnen som kan skada hästarna ska förvaras så att de är oåtkomliga för dessa.

2007-10-02

Checklista

21	Är fönster, belysningsanordningar, elektriska ledningar och andra el-installationer samt speglar som hästarna kan nå försedda med lämpliga skydd? (L 101 kap. 3; 24 §)	☐ JA ☐ NEJ
-----------	--	--

Mindre avvikelse

Avvikelse

Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Mer utsatt ställe är där hästen vistas mest och framför allt där den är utan tillsyn t ex i boxen. Mindre utsatt ställe kan vara i stallgång där hästen är under uppsikt t ex uppbindning vid sadling, ryktning eller leds av någon. Galler ska inte vara eftergivligt. Som tidigare råd gällde att öppningarna i galler skulle vara; stående galler < 25 mm eller 65-85 mm, liggande galler < 85 mm. Detta kan fortsättningsvis även användas som ett vägledande mått.

MA:

A: Om fönster eller andra installationer etc inte försetts med lämpliga skydd eller om skydd finns men är i dåligt skick.

AA: Om hästar har nära tillgång till fönster eller andra installationer och stor risk för skada föreligger.

Lagtext: L 101 kap. 3

24 § Fönster, belysningsanordningar, elektriska ledningar och andra elinstallationer samt speglar som hästarna kan nå i det utrymme där de normalt vistas, ska vara försedda med lämpliga skydd eller vara utformade så att hästarna inte kan skadas.

2007-10-02

Checklista

Kapitel 4 – Foder och vatten

22	Utfodras hästarna enligt föreskrift (individuell fodergiva, sysselsättning)? (L 101 kap. 4; 1-2 §§)	☐ JA	☐ NEJ
----	--	-----------------------------	------------------------------

Mindre avvikelse Avvikelse

Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Den svenska rekommendationen, enligt motiven till föreskriften, av dagligt intag av torrs substans (t.s.), är att hästar ska ha tillgång till minst 1,2 kg (t.s.) grovfoder per 100 kg kroppsvikt. (Beräkningsexempel se nedan.)

Kraftfodergivan bör inte överstiga 2/3 av grovfodergivan per dygn. En för tjock häst har större risk att få fång. Fråga vilka utfodringar/ättider hästarna har. En häst äter 16-18 timmar om den själv får välja. Tänk på att kraftfodret ska hållas oåtkomligt för hästarna, så att de inte har möjlighet att föräta sig. Ska förvaras i behållare som omöjliggör att hästarna och/eller skadedjur kan komma åt fodret. Hästar kan exempelvis smita under natten och får då fri tillgång på kraftfoder.

Beräkning av t.s.:

Ensilage med en t.s.-halt på 40% innebär att det i ett kilo ensilage finns 0.6 kg vatten och 0.4 kg torrs substans. Exempel: En shetlandspenning som väger 100 kg ska ha 3 kg t.s. enligt följande: $1,2 / \text{tshalten } 0,4 = 3$, $3 \times \text{vikten} / 100 = 3 \text{ kg t.s. per dygn.}$

MA:

A: Foderstaten är felaktigt sammansatt. Ättiden är för kort.

AA: Om kraftfodret inte hålls oåtkomligt för hästarna, grovfodret är möjligt.

Lagtext: L101 kap. 4**1 § Hästar ska utfodras enligt följande:**

1. med individuellt anpassad och välbalanserad fodergiva,
2. med daglig tillräcklig tillgång till grovfoder för att tillgodose behovet av växtfiber och sysselsättning,
3. så att deras behov av långa ättider tillgodoses, samt
4. så att de inte blir över- eller underviktiga i förhållande till sitt användningsområde.

Ytterligare bestämmelser om foder finns bl.a. i 3 § djurskyddslagen.

2 § Foder ska vara av lämplig struktur och fodergivan ska garantera en välbalanserad näringstillförsel.

2007-10-02

Checklista

23	Har hästarna tillgång till vatten? (L 101 kap. 4; 3 §)	☐ JA	☐ NEJ
----	---	-----------------------------	------------------------------

Mindre avvikelse

Avvikelse

Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

En häst dricker ca 15 liter vatten per 100 kg kroppsvikt (källa: Planck/Rundgren).

MA:

A: Dålig kvalitet ska vara en avvikelse.

AA: Dricksvatten saknas i tillräcklig utsträckning. Dricksvattnet är otjänligt vid okulärbesiktning.

Lagtext: L101 kap. 4

3 § I de fall hästar inte har fri tillgång till dricksvatten ska de erbjudas vatten och ges möjlighet att dricka sig otörstiga minst två gånger dagligen jämnt fördelat över dygnet.

Ytterligare bestämmelser om vatten finns bl.a. i 3 § djurskyddslagen.

Kapitel 5 – Rastning och utevistelse

24	Är rasthagen dränerad så att eventuellt vatten leds bort? (L 101 kap 5; 5 §)	☐ JA ☐ NEJ
-----------	--	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Det får inte vara så blött att hästarnas kotled sjunker ner i leran på de mest hårdbelastade ytorna i hagen, t ex foderplats eller in/utgång. Kan leda till hudinfektioner och hovsjukdomar. Foder får ej läggas på lerig yta.

MA:

A: Hagen är så lerig så att hästarna riskerar att skada sig när de rör sig i hagen.

AA: Hagens mest belastade ytor är så leriga att hästarna sjunker ner över kotleden och hästarna har svårigheter att finna torr plats att stå på.

Lagtext: L 101 5 kap

§ 5 Markytor som är hårt belastade av hästarna ska vara dränerade eller naturligt ha motsvarande egenskaper.

25	Är rasthagen, betesmarker, drivningsvägar fria från föremål som kan utgöra skaderisk? (L 101 kap. 5; 6 §)	☐ JA ☐ NEJ
-----------	---	--

Mindre avvikelse Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Är hagar och drivningsvägar fria från skrot, skräp (Ensilageplast, fallfärdiga byggnader/uthus, trasiga/bristfälliga brunnslock etc). Stor mängd sten (stenrösen etc.) kan innebära att skrämda hästar kan skada sig.

MA:

A: Risk för skada kan finnas (brunnslock, balplast, plasttunnor mm)

AA: Uppenbar skaderisk föreligger (taggtråd, plåtar, jordbruksredskap mm)

Lagtext: L 101 5 kap

§ 6 Betesmarker, rasthagar och drivningsvägar ska vara fria från föremål med uppenbar risk att skada hästarna. Uppenbart riskabla områden ska avgränsas så att de blir oåtkomliga för hästarna.

2007-10-02

Checklista

26	Är staketet i så bra skick så det inte utgör skaderisk? (L 101 kap. 5; 7-8 §§ + allm. råd)	☐ JA ☐ NEJ
----	--	--

Mindre avvikelser Avvikelse Allvarlig avvikelse

Kommentar:

Bedömningsgrund:

Dåliga stängsel medför skaderisker. Hästar kan smita eller fastna i stängslet. När det är nederbörd kan eltråd hänga något och leda till skador. Eltråden ska inte hänga. Gräs kan växa upp i eltrådarna så det kan bli kortslutning eller minskad spänning.

MA: Bristfälligt stängsel.

A: Stängsel är trasigt med risk för skador.

AA: Stängslet är så undermåligt att hästarna med lätthet kan rymma. Stor skaderisk.

Lagtext: L 101 5 kap

§ 7 Stängsel ska vara väl uppsatt och underhållet samt i övrigt utformat och anordnat på ett sådant sätt att hästar som hålls inom stängslet eller drivs mellan stängsel inte skadas. Stängseltrådar och stängselnät ska vara väl stäckta.

Allmänna råd till 5 kap. 7 §

Elstängsel bör utformas så att materialet brister om en häst fastnar.

§ 8 Stängsel som innehåller taggtråd får inte användas. Befintliga taggtrådsstängsel för häst får dock brukas till och med den 31 december 2009. Om sådant taggtrådsstängsel används gäller dock följande. Stängsel som innehåller taggtråd får inte vara elektrifierade. Elektrifierad elstängseltråd får dock monteras på stängsel som innehåller taggtråd om fastsättningsanordningen utförs på ett sådant sätt att ett horisontellt minimiavstånd av 150 mm mellan elstängseltrådarnas och taggtrådarnas vertikallplan säkerställs. Därutöver ska taggtråden jordas på återkommande avstånd och elstängseltråden monteras på den sida som djuren hålls på.

Övriga kontrollområden

Här anges sammanfattningsvis övriga områden som tas upp i föreskriftens lagrum, men som inte har hänvisats till i någon av checklistans frågor:

Kapitel 1 – Allmänna bestämmelser

Hela kapitel 1, 1-4 §§

Kommentarer:

Kapitel 2 – Skötsel och hantering

2§ Hästars förflyttning.

5§ Avvänjning av föl.

6 § Utrustning som används till hästar.

11§ Uppbindning av hästar på annat sätt än i spilta.

12§ Hästar rörelsefrihet får inte begränsas när de hålls på bete.

Kommentarer:

Kapitel 3 – Byggnader och förvaring

1§ Utrymme i stall för hästar under den kalla årstiden.

2§ Kriterier för utrymmen som ska gälla om måtten i föreskriften har mindre avvikelse.

4§ Krav på att hästar ska hållas i box eller ligghall efter den 1 augusti 2007.

13§ Förvaring av hästar i transportfordon.

19§ Utformning på utgödslingssystem.

22§ Bullernivåer i stall.

25§ Skydd för hästar vid brand.

26§ Djurskyddsplan vid elavbrott.

Kommentarer:

Kapitel 4 – Foder och vatten

4§ Utformning på utfodrings- och vattensystem.

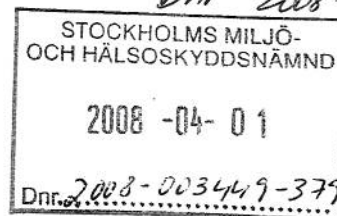
Kommentarer:

Kapitel 5 – Rastning och utevistelse

1§ Hästars möjlighet att röra sig i alla gångarterna samt föls krav på rastning med annan häst.

Kommentarer:

Miljöförvaltningen
Sonja Lopez
Box 8136
104 20 STOCKHOLM

Överklagande 2008-03-16

Efter erat besök och med tanke på det protokoll du överlämnade vill jag ge min syn på dagen.

Vintern har varit extrem för oss i Stockholmstrakten, förutom brist på kyla/tjäle har nederbörden varit högre än vanligt enligt Smhi. Detta ställer till det för samtliga som har någon som helst verksamhet i naturmark vare sig det handlar om djur, orientering eller cykelåkning. Detta har lett till att alla som har hästar, får eller andra djur utomhus upplever att leran är ett bekymmer denna vinter men man gör det bästa möjliga efter dom förutsättningar som ges.

Att med hänvisning till den globala uppvärmningen ge mig tre veckor att lösa detta problem anser jag vara helt befängt uttalande från din sida!

Den sk. Ponnyhagen har en total areal på över 2,6 ha i denna går 1 korsningsponny och 3 islandshästar. Vid en mätning av ytor som är lerig respektive grästäck är det 150 m² som är lerigt och resten grönt.

Hästägarna upplever inte att leran är ett problem utom just i grindhålet där traktorn kör in och ut vid mockning av hagen.

När inspektionen genomfördes påstod i första skedet att det inte fanns någon del som inte var lerig men ändrade dig efter att jag hävdade motsatsen. Se bifogad bild nr 1

I "storhästhagen" med det fyrkantiga vindskyddet är det 5 nordsvenska hästar och den hagen är på totalt 1,94. På sommaren öppnas grindar i bortre ändan varpå ytterligare 3,32 ha blir tillgängligt och sedan ytterligare 3,62 ha med kulturbetesmark (fornlämningsomr).

I denna hage är förhållandet 4 500m² lerig mark och resterande ca 14 500m² grästäckt mark. Anledning till den minskade hagen vintertid är för att inte trampa sönder sommarbetet mer än nödvändigt. Se bifogad bild nr 2.

Jag har fotograferat samtliga hästars ben (bifogas) och i inget fall är leran så djup att den går över kotan som var en gräns du refererade till. Jag gick runt i leran med stövlar och fann som mest ca 15 cm lera vilket inte kan anses som ett problem med tanke på hagarnas storlek.

Värsta platsen är precis utanför den hårdgjorda ytan vid vattenautomaten, se bild nr 3 på en yta av ca 30m². Samtliga bilder är tagna några dagar efter ditt besök och ytterligare 3 dagars regnande.

Men för att ändå göra en insats har vi lagt ut trä och barkflis samt bärlager i dom värsta ytorna, samt att marken nu är frusen så leran är inget bekymmer längre.

Kopia på ditt protokoll ock detta brev kommer att tillsändas Länsstyrelsens
lantbruksenhet.

Med hälsningar

Tom Meurling
Hästa 4H lantbruk
Tfn 070 950 44 00

SAMOA HOUSE BUILD 1
"PONY HOUSE"

STORUNGS HUSEN
BIL0 Nr 2

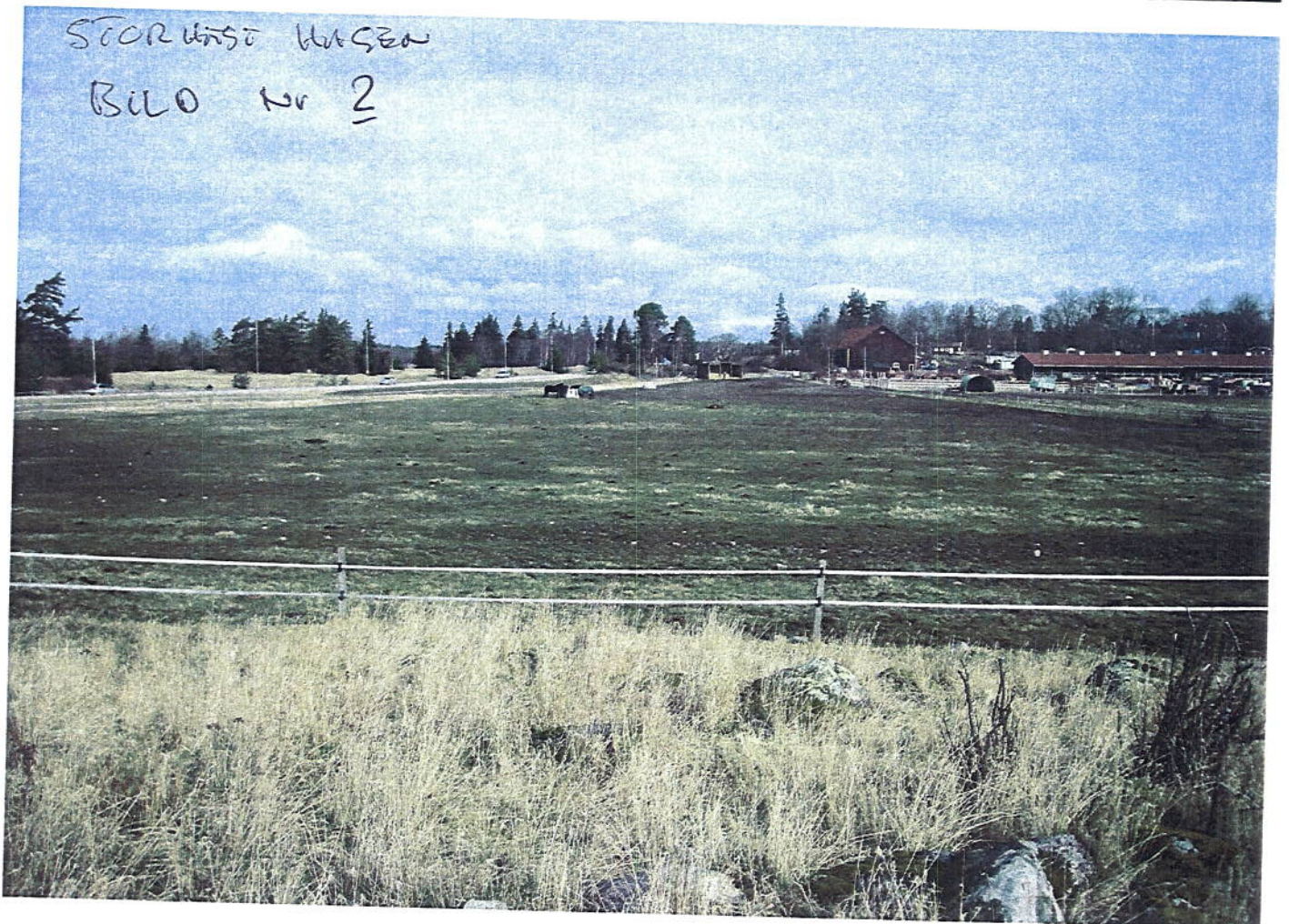
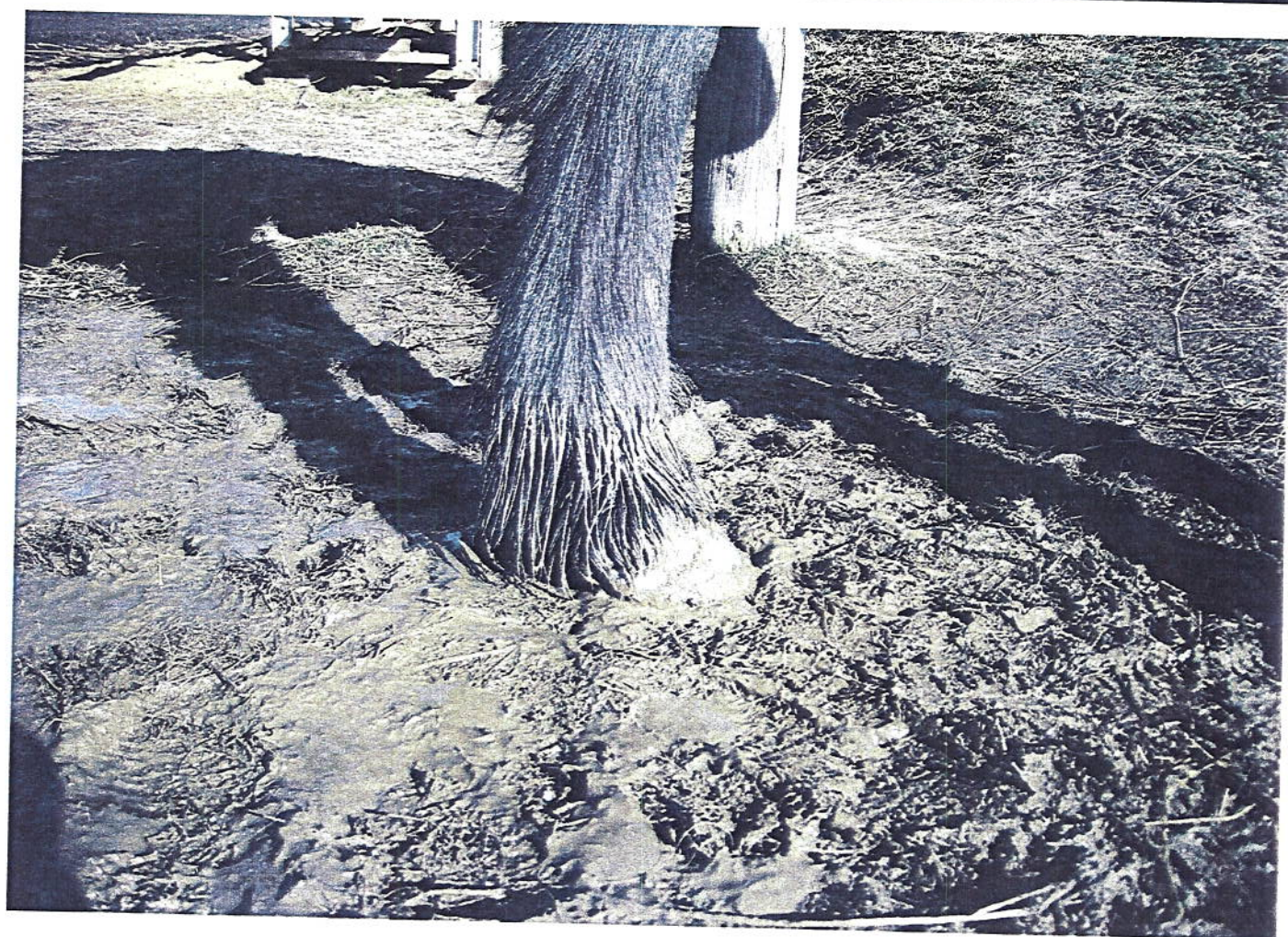

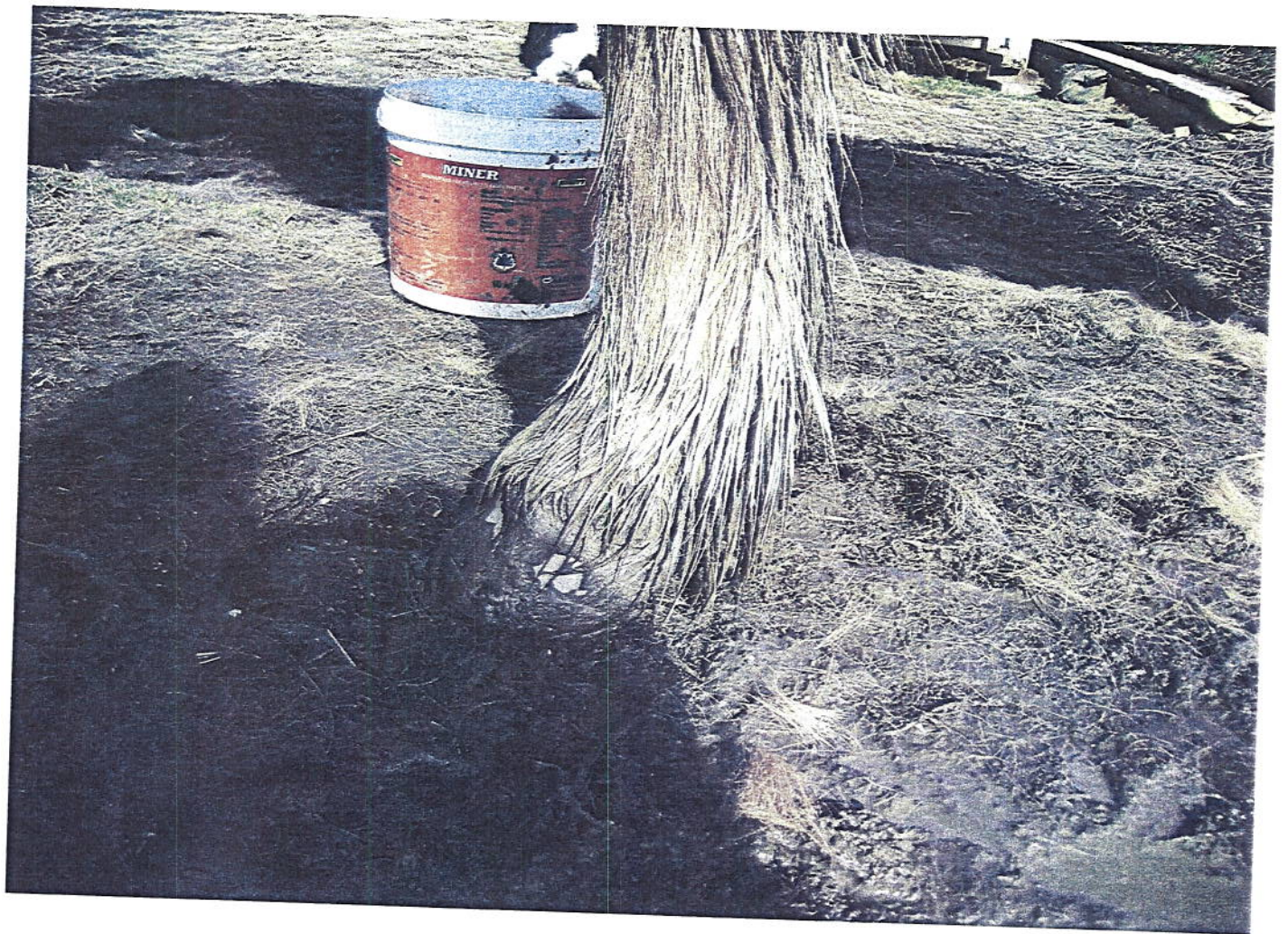

BILD NR 3 ~~THE~~ UTAN FÖR HÄROBJORD
YTA VID VATTEN AUTOMAT.

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Juridiska enheten
Åke Drevenius
08 - 785 40 12

Datum
2008-05-07

Beteckning
2822-08-35464

STOCKHOLMS MILJÖ-
OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND

2008 -05- 13

Dnr. 2008-003449-379

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Stockholms kommun
Box 8136
104 20 STOCKHOLM

kop. jurist

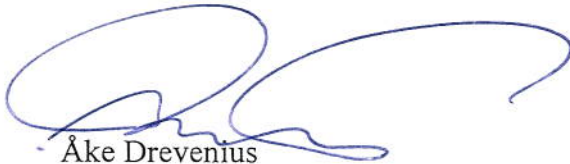
Bilaga 5
1(i)
Dnr 2008-003449-379

Överklagande av ett föreläggande enligt djurskyddslagen

Efter en djurskyddsinspektion vid Hästa Gård ålades Tom Meurling att senast den 31 mars 2008 ha skickat en åtgärdsplan till Miljöförvaltningen, med anledning av de brister i djurhållningen som noterades vid inspektionen. Miljöförvaltningens dnr. 2008-003449-379.

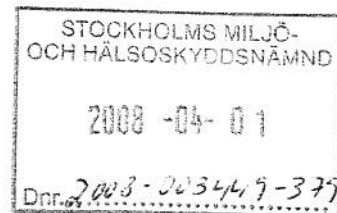
Meurling har i ett överklagande angett vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av vad som framgår av inspektionsprotokollet. Bifogat översändes överklagandet och en tjänsteanteckning upprättad efter ett möte med Meurling.

Anser Miljö- och hälsoskyddsnämnden att Meurling numera har vidtagit vad som kan fordras av honom ?

Åke Drevenius

Miljöförvaltningen
Sonja Lopez
Box 8136
104 20 STOCKHOLM

Överklagande 2008-03-16

Efter erät besök och med tanke på det protokoll du överlämnade vill jag ge min syn på dagen.

Vintern har varit extrem för oss i Stockholmstrakten, förutom brist på kyla/tjäle har nederbörden varit högre än vanligt enligt Smhi. Detta ställer till det för samtliga som har någon som helst verksamhet i naturmark vare sig det handlar om djur, orientering eller cykelåkning. Detta har lett till att alla som har hästar, får eller andra djur utomhus upplever att leran är ett bekymmer denna vinter men man gör det bästa möjliga efter dom förutsättningar som ges.

Att med hänvisning till den globala uppvärmningen ge mig tre veckor att lösa detta problem anser jag vara helt befängt uttalande från din sida!

Den sk. Ponnyhagen har en total areal på över 2,6 ha i denna gård 1 korsningsponny och 3 islandshästar. Vid en mätning av ytor som är lerig respektive grästäck är det 150 m² som är lerigt och resten grönt.

Hästägarna upplever inte att leran är ett problem utom just i grindhålet där traktorn kör in och ut vid mockning av hagen.

När inspektionen genomfördes påstod i första skedet att det inte fanns någon del som inte var lerig men ändrade dig efter att jag hävdade motsatsen. Se bifogad bild nr 1

I "storhästhagen" med det fyrkantiga vindskyddet är det 5 nordsvenska hästar och den hagen är på totalt 1,94. På sommaren öppnas grindar i borte ändan varpå ytterligare 3,32 ha blir tillgängligt och sedan ytterligare 3,62 ha med kulturbetesmark (fornlämningsomr).

I denna hage är förhållandet 4 500m² lerig mark och resterande ca 14 500m² grästäckt mark. Anledning till den minskade hagen vintertid är för att inte trampa sönder sommarbetet mer än nödvändigt. Se bifogad bild nr 2.

Jag har fotograferat samtliga hästars ben (bifogas) och i inget fall är leran så djup att den går över kotan som var en gräns du refererade till. Jag gick runt i leran med stövlar och fann som mest ca 15 cm lera vilket inte kan anses som ett problem med tanke på hagarnas storlek.

Värsta platsen är precis utanför den hårdgjorda ytan vid vattenautomaten, se bild nr 3 på en yta av ca 30m². Samtliga bilder är tagna några dagar efter ditt besök och ytterligare 3 dagars regnande.

Men för att ändå göra en insats har vi lagt ut trä och barkflis samt bärlager i dom värsta ytorna, samt att marken nu är frusen så leran är inget bekymmer längre.

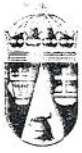
Kopia på ditt protokoll ock detta brev kommer att tillsändas Länsstyrelsens
lantbruksenhet.

Med hälsningar

Tom Meurling
Hästa 4H lantbruk
Tfn 070 950 44 00

INKOM
LÄNSSTYRELSEN I STOCKHOLMS LÄN
Juridiska enheten
2000-04-22
2822-18-35464

Möte med Tom Meurling på Länsstyrelsen

Vid ett möte med Tom Meurling idag på Länsstyrelsen uppgav han att den åtgärdsplan som omnämns i inspektionsprotokollet, motsvaras av de åtgärder som han omnämner sist i överklagandeskrivelsen.

Meurling tillbakavisade också att skicket på hagarna var så dåliga som omnämns i protokollet. Vid inspektionen gick inspektören endast en kort bit in i hagarna som i övrigt var i bättre skick. Han menar också att insända bilder visar att skicket på hagarna inte var så dåligt som påstås i protokollet.

Åke Drevenius

